

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
 ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΔΙΚΕΙΟΥ
 ΚΑΙ
 ΟΙ ΣΥΝΗΓΟΡΟΙ
 ΤΟΥ ΒΑΖΑΙΝ

Δόντες άνωτέρω την εικόνα του στρατάρχου Βαζαίν, παραθέτομεν σήμεραν και τας εικόνας του προέδρου του στρατοδικείου του δικασαντος αυτόν, και των συνηγόρων του συνοδούντες αυτάς και διά συντόμου βιογραφίας.

ΔΟΥΞ ΤΗΣ ΩΜΑΛΗΣ

Ἡρώϊκος Εὐγένιος Ὁρλεανίδης δούξ τῆς Ὠμάλης ἐγεννήθη τῇ 16 Ἰανουαρίου 1822 ἐν Παρισίοις. Ἦν δὲ τέταρτος υἱὸς τοῦ βασιλέως τῆς Γαλλίας Λουδοβίκου Φιλίππου, ὅστις ὡς γνωστὸν ἐξεθρονίσθη κατὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1848. Δεκαεπταετῆς κατετάχθη εἰς τὸν στρατὸν, καὶ μετ' ὀλίγον ἐγένετο λοχαγός. Τῷ 1842 διορισθεὶς ὑποστράτηγος, ἀνεχώρησεν εἰς Ἀλγερίαν, ὅπου διεκρίθη εἰς διαφόρους μάχας, ἰδίως δὲ κατὰ τοῦ ἐμίρου Ἀβδὲλ-Καδέρ, δι' ἧ καὶ προεβιβάσθη ἀντιστράτηγος καὶ ἀνώτατος διοικητῆς τῆς Κωνσταντίνης. Τῷ 1844 ἐνουμφεύθη πριγκίπισσάν τινα τῆς Νεαπόλεως καὶ τῷ 1847 διωρίσθη γενικὸς διοικητῆς τῶν ἐν Ἀφρικῇ γαλλικῶν κτήσεων. Τὸ δ' ἐπόμενον ἔτος 1848 ἐξερράγη ἡ ἐπανάστασις τοῦ Φεβρουαρίου, καθ' ἣν ἐξεθρονίσθη ὁ πατὴρ του. Τὴν λυπηρὰν ταύτην εἰδήσιν μαθὼν ὁ δούξ, προέτρεψε τὴν ἀποικίαν νὰ περιμένῃ ἐν ἡσυχίᾳ τὰς προσταγὰς τῆς μητροπόλεως, καὶ παρὰ τοῦ ἐξουσίαν τῷ στρα-

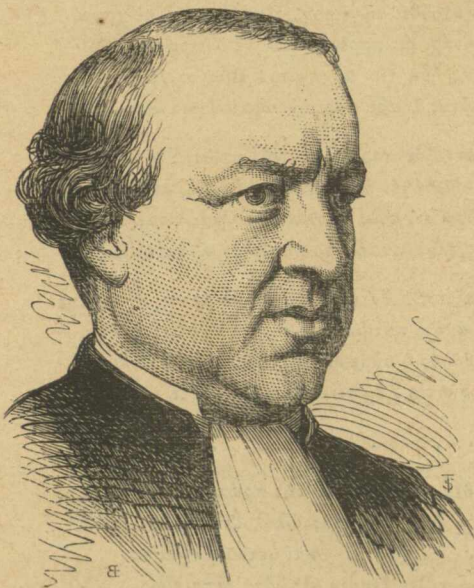

ΔΟΥΞ ΤΗΣ ΩΜΑΛΗΣ.

τηγῷ Καβαινιάκ, ἀπεχαιρέτησε τὸν στρατὸν ἀξιοπρεπέστατα, καὶ ἀπέπλευσεν εἰς Γιβραλτάρ καὶ ἐκεῖθεν εἰς Ἀγγλίαν, ὅπου ἔμεινεν ὡς ἐν ἔξορίᾳ μέχρι τοῦ 1871, ὅτε δι' ἀποφάσεως τοῦ Θιέρσου ἔλαβε τὴν ἄδειαν νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν πατρίδα του καὶ νὰ ἀναλάβῃ τὸν στρατιωτικὸν βαθμὸν του, διορισθεὶς διοικητῆς τοῦ ἑβδόμου σώματος. Ἐσχάτως δέ, κατὰ τὴν πολύκροτον δίκην τοῦ στρατάρχου Βαζαίν πρόεδρος ὢν τοῦ δικαστηρίου, ἀπέδειξε πολλὴν ἱκανότητα καὶ ἀμεροληψίαν.

Ὁ δούξ τῆς Ὠμάλης ἐκτὸς τῶν στρατιωτικῶν, διεκρίθη καὶ ὡς συγγραφεὺς συγγράφας διάφορα ἄρθρα, ἐξ ὧν τῷ 1855 ἐδημοσίευσεν ἐν τῇ «Ἐπιθεωρήσει τῶν Δύο κόσμων» δύο ἀξιόλογα ἐπιγραφόμενα τὸ

μὲν οἱ Ζουάβοι, τὸ δὲ οἱ ἀκροβολισταί, τὰ ὁποῖα ἐξεδόθησαν καὶ ἐν ἰδίῳ τόμῳ τῷ 1859. Πρὸ τούτων δὲ εἶχε δημοσιεύσει τὴν Αἰχμαλωσίαν τοῦ βασιλέως Ἰωάννου καὶ τὴν Πολιορκίαν τῆς Ἀλεξίας. Τῷ δὲ 1863 ἐτύπωσεν ἐν Γαλλίᾳ βιβλίον ἀπευθυνόμενον πρὸς τὸν πρίγκηπα Ναπολέοντα ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν Ἐπιστολὴ τερὶ τῆς γαλλικῆς ἱστορίας, ζωηροτάτην ἐπίκρισιν τῆς αὐτοκρατορικῆς κυβερνήσεως, δι' ἧ καὶ κατεσχέθη, καταδικασθέντος τοῦ μὲν ἐκδότου εἰς ἐνὸς ἔτους κάθειρξιν καὶ 5000 φράγκων πρόστιμον, τοῦ δὲ τυπογράφου εἰς ἄλλο τόσον πρόστιμον καὶ δύο μηνῶν κάθειρξιν. Τὸ δ' ἐπόμενον ἔτος ἤρξατο τυπουμένη ἐν Παρισίοις Ἱστορία τῶν πριγκήπων τοῦ Κονδέ, ἡ ὁποία καὶ αὕτη κατεσχέθη, μόλις δὲ μετὰ τῆς

Δικηγόρος ΛΑΣΩ (πατὴρ).

Δικηγόρος ΛΑΣΩ (υἱός).

σπρα ἔτη ἐπιστράφη ἡ δημοσίευσίς αὐτῆς, ἥτις καὶ ἐγένετο εἰς δύο τόμους· τῷ δὲ 1867 ἐν τῇ «Ἐπιθεωρήσει τῶν Δύο Κόσμων» ἐδημοσίευσεν ἄρθρον ἡ Αὐστρία καὶ τῷ 1868 βιβλίον Τί ἐποίησαν περὶ τῆς Γαλλίας, τοῦ ὁποῦ ἡ εἰσαγωγή εἰς Γαλλίαν ἀπηγορεύθη.

Ο ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ΛΑΣΩ

Κάρολος Ἀλέξανδρος Λασώ διάσημος δικηγόρος γάλλος καὶ ἱππότης τῆς Λεγεῶνος τῆς τιμῆς ἐγεννήθη τῇ 25 Φεβρουαρίου 1818 εἰς ἐπαρχίαν τινὰ τῆς Γαλλίας. Τῷ 1844 ἐλθὼν εἰς Παρίσιους, ἀπεκατέστη ἐκεῖ καὶ ἐνυμφεῖται τὴν κόρην τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ Ἀνσελώ, ποιητοῦ δραματικοῦ ἀποθανόντος τῷ 1855. Ἐκτοτε δὲ διακριθεὶς εἰς διαφόρους σπουδαίας δίκας, ἀπέβη εἰς τῶν πρώτων δικηγόρων, διακρινόμενος ἰδίως εἰς τὰ ποινικά. Ἐκ τῶν ὑποθέσεων τὰς ὁποίας ὑπερήσπισε εἰς ἡμᾶς γνωστότεροι εἶνε ἡ τοῦ διαβοητοῦ Τρόμπαν καὶ ἡ μόλις πρὸ μικροῦ λήξασα τοῦ στρατάρχου Βαζαίν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἀνέπτυξε ὄλην αὐτοῦ τὴν ἀπαράμιλλον δεινότητα καὶ τὴν εὐγλωττίαν, τὴν συγκινοῦσαν δικαστὰς τε καὶ ἀκροατήριον. Ὁ δὲ υἱὸς αὐτοῦ νέος ἔτι ὢν, ἀκολουθεῖ τὰ ἔχνη τοῦ πατρὸς του· εἶνε τρόπον τινὰ ὁ ὑπασπιστὴς του.

ΠΟΙΗΣΙΣ

ΤΟ ΟΝΕΙΡΟΝ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΣ

Εἰς τῆς μητρὸς τὰ γόνατα δεκαετῆς ὁ Βίων τὴν κεφαλὴν του τὴν ξανθὴν ἐπακουμβῶν ἐλάλει. Εὐδαίμονα ἀνέπλαιτε τὸν μέλλοντά του βίον... Πόσα χαρίζεις ὄνειρα ἡ μητρικὴ ἀγκάλη!

«Ἀκούεις, μήτηρ; ἔλεγε· ὁπότεν μεγαλώσω τὸν οἶκόν μας ἐδῶ αὐτὸν κομψὸν θὰ ἀνεγείρω, καὶ κῆπον περὶ ἀνθηρόν, ὡς τάπητα θ' ἀπλώσω, τὰς ἀηδόνας τοῦ βουνοῦ ἐντός νὰ ἐπισύρω.

Τοῦ ἔτους πρώτη αὔριον· καὶ μ' ἔδωκε χρυσίον· κ' ἐγὼ ὡς μ' ἐσυμβούλευσας θὰ ἤμαι ἐλεήμων· μὲ εἶδες χθὲς πῶς ἔνδυσά ἐκεῖνο τὸ παιδίον, ὕπερ ἐκράτει κλαίουσα γυνὴ τις μελανεῖμων;

Κ' ἐνῶ ἀδρᾶν ἤθλάνετο τὴν χεῖρα τῆς μητρὸς του θωπεύουσαν τὴν κόμην του, σιγὰ ἀπεκοιμήθη. Καὶ εἶδεν ὄναρ... Ἀστραπὴ νομίζεις διεχύθη... Ὡραία κόρη ἴστατο περιλαμπῆς ἐμπρὸς του.

Μόλις τὴν γῆν ἐγγίξουσα προέδη μειδιῶσα. «Παῖδιον, εἶπε, συμπαθὲς μ' ἀκολουθεῖς; εἰπέ μοι. Ἐλθέ, παιδίον, μετ' ἐμοῦ· τὰ δῶρα λάβε ὅσα σοὶ ἔδωκεν ἡ μήτηρ σου... πρὸς τί ἡχείρσου τρέμεις;

—Ὦ! ἔρχομαι... Τὸν θησαυρὸν λαμβάνει τὸ παιδίον καὶ ἀνεχώρησαν ὁμοῦ. Ἡ τῆς ἐξόδου θύρα δὲν ἔτριξε τοὺς σφύριγγας, καὶ ἄγρυπνος ὁ κύων προσήλθε λείχων ἡπιος τοῦ Βίωνος τὴν χεῖρα.

Βαδίζον. Ἐσκληρύνετο ὑπὸ τὰ βήματά των πιεζομένη ἡ χιών... Μετὰ μακρὰν πορείαν ἐν μέσῳ χιονοσκεπῶν ἀγρῶν, τὰ ὄμματά των προσβάλλει φῶς τι ἀμυδρόν, προδίδον κατοικίαν.

Τοῦ Γεροδήμου ἡ πτωχὴ καλύβη αὕτη ἦτο. Πολλάκις πρὸς αὐτὸν ἐλθὼν συνενιεντ' ὁ Βίων, διότι δόξης ἐθνικῆς ὁ γέρον ἀνηγέστο περικλεῖ ἐξέγευσεν, καὶ χρόνους μαρτυροῦν.

Ὁ Γεροδήμος ἔπασχεν ἐκεῖνο τὸ ἐσπέρας. Παρὰ τὴν κλίνην του ὠχρὰ ἡ κόρη του ἐθρήνησε, καὶ ἀπελπίς ἐνόμιζεν ὅτι δὲν εἶχε πέρας τῶν πόνων καὶ τῶν στεναγμῶν ἡ κόρη νῦξ ἐκεῖνη.

«Ἰδέ, ἰδέ καὶ σκέψητι καὶ τέλεσον, ὦ Βίων». Εἶπεν ἡ κόρη ἡ ξανθὴ... καὶ δάκρυ ἐν κυλίαι ἐπὶ τὰς παρειὰς αὐτῆς, ἐν ᾧ πρὸς τὸ παιδίον τὴν πέρυξ πενιχρότητα τοῦ δώματος δεικνύει.

Ὁ Βίων πλέον οὐδαμῶς δισταζει· ἀλλ' ἐκτείνει τὴν χεῖρα πρὸς τὸν γέροντα δύο χρυσᾶ προσφέρων. Ἐκεῖθεν δὲ τὸ βῆμά του ταχὺ ἀπομακρύνει, πρὶν ἢ στραφῆ καὶ ἀρνηθῆ τὴν προσφορὰν ὁ γέρον.

Ἐξῆλθον. «Ἀκολουθεῖ με» ἡ κόρη εἶπε πάλιν. Καὶ ἠκολούθει εὐτολμος ὁ Βίων τὴν παρθένον... Εἰς κατοικίαν ἔφθασαν πτωχὴν ἐπίσης ἄλλην. Ἡ γρύπνει ἐν αὐτῇ γυνὴ μὲ ὄμμα δακρυομένο.

«Ἄ! Βίων, βλέπεις; Αὔριον τοῦ ἔτους εἶνε πρώτη· Καθ' ὕπνου· ἀρὰ γ' ἕκαρον τί βλέπεις τῶν παιδιῶν; Δῶρα θὰ βλέπη! ὄνειρα χρυσᾶ ἐν ᾧ ὑπνῶνται! Ἡ κόρη εἶπεν, ἦνοιξε τὴν χεῖρά του ὁ Βίων.

Ἐξηκολούθει τῶνειρον. Καὶ ἄλλου ἔτους πρώτη ἐπῆλθε· πάλιν ἡ αὐτὴ παρθένος ἐπεφάνη. Τὸν Βίωνα ὡς πέρυσι φαιδρὰ παραλαμβάνει κ' ἐξέρχονται πάλιν ὁμοῦ, ἐν ᾧ τὸ πᾶν ὑπνῶνται.

Ἐξηκολούθει τῶνειρον. Παρήχοντο οἱ χρόνοι κατ' ὄναρ, ὡς παρέρχονται τὰ ὄνειρα τοῦ βίου. Νεότης ἤδη τὴν αὐγὴν τοῦ Βίωνος χρυσάνει, καὶ οὗτος ἔλαβε μορφὴν ὠραίου νεανίου.

Ἐκάστην δὲ παραμονὴν τῆς πρώτης νέου ἔτους τὸν καθωδήγει ἡ αὐτὴ κόρη, ξανθὴ, λευχείμων, κ' ἐδώρει εἰς τοὺς πένητας στιγμὰς τινὰς ἀνέτους, ὡς ἄγγελος παρήγορος ὁ Βίων κ' ἐλεήμων.

Ἄλλ' αἴφνης... ἔμειν' ὄρφανός, ἀλίμενος, πλανήτης. Ἦτο ἀνὴρ· κατέκρησεν εἰς θορυβώδεις πόλεις, ὅπου θολός ὁ οὐρανός· ἐκτείνεται, καὶ μόλις ἐν τῇ σκοτίᾳ λάμπει που ἀγία ἀρετὴ τις.

Ἐπῆλθεν, ἡ παραμονὴ τῆς πρώτης ἔτους νέου. Ἐσπέρα ἦτο, κεραυνός· ὠλόλυξεν ἀγρίως, καὶ ὑετοῦ βραγδαίου ῥοὴ τὴν πόλιν ἔλουεν εἰς ὕδατ' ἀπαίσιας.

—Ἐλεημοσύνη! Πάγωσε τὸ ἄμοιρο παιδί μου.— γυνὴ πτωχὴ, βρακένδυτος ὑπὸ τὴν σκέπην θύρας μετὰ φωνῆς πενθίμου ἐφώνησε ἐκτείνουσα τὰς ὀστέωδεις χεῖρας.

Ὁ Βίων σύνοφρος σχεδὸν δὲν ἤκουσεν ἐκείνην! Φεῦ! πρὸ μικροῦ, ὑπὸ τινος τῶν φίλων ἠπατήθη. Ὦ! πόσον ἐλυπήθη! ἀπώλεσε διὰ μιᾶς τὴν ψυχικὴν γαλήνην.

Ἀντιπαρήλθε βλασφημῶν! Ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὸ ψῦχος κατεπράυνε τὴν ζῆλιν τοῦ νοός του, καὶ ἀσθημ' ἀπολήγον εἰς ἀκηδὴν παντελεῖ ἐγέννησεν ἐντός του.

Τὸτ' ἐνθυμήθη τὴν φωνὴν ἐκείνην· ἐνθυμήθη ὅτι παιδίον ἡ γυνὴ ἐκράτει ἀποθησκον, καὶ ὡς ἐλέους δίσκον τὴν χεῖρα ἔτεινε!—Πικρῶς, πικρῶς μετεμελήθη.

Καὶ ἔστη!.. εἰς τὰ ὤτα του ἐδόμβει ἡ φωνὴ τῆς, ἐκείνη ἡ σπαρακτικὴ φωνή: Ἐλεημοσύνη! Ἄλλὰ οὐδὲ γυνὴ τις, οὐδὲ παιδίον φαίνεται ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ.

Ἀναζητεῖ ἀπανταχοῦ. Ματαίως! Εἶχε φύγει; τί ἀρὰ γε ἀπέγεινε ἡ δυστυχὴ; ἐποστεις; μὴ τὴν παρέλαβέ τις, μὴ εἰς τὰ δάκρυα αὐτῆς; ἡ ἄμοιρος ἐπνίγη;

Μετανοῶν ἐπέστρεψεν ὁ Βίων εἰς τὸν οἶκον. Βαρετὰ ἡ συνείδησις τὸν ἔτυπε δίκαιως, κ' εἰς ἀσθημὰ ὑπέκρινεν μεγάλου πένθους, ἔκλινε τὴν κεφαλὴν ὀνέος.

Ὅτε ἀνῆγειρεν αὐτὴν στενάζων ἐκ βαθέων, γονυκλινὲς διέκρινεν ἐν φάσμα εἰς γωνίαν τοῦ δωματίου μίαν ὡς νήπιον δεόμενον, πικρῶς γογγύζον, κλαῖον...

—Τίς εἶνε; μετὰ δισταγμοῦ ἠρώτησεν ἀσθμαίων, Ἡ γέρθη ὡς κατάκοπον τὸ φάσμα καὶ βραδέως. Ἐγνώρισεν ὁ νέος ἀμέσως τὴν λευχείμονα τοῦ ἄλλοτε παρθένου.

Δὲν ἦτο φεῦ! ὡς ἄλλοτε ἐπὶ χαρὸς γλυκεῖα! Εἶχε τὸ βλέμμα ἔνδοα, ὡχρὸν τὸ μέτωπόν της. Θανάτου ἀγωνία νομίζεις ἐπεκάθητο ἐπὶ τὸ πρόσωπόν της.

—Σὺ εἶσαι;—Ἦμην δηλαδὴ, ἀλλὰ δὲν εἶμαι πλέον! Ὦ! δυστυχὴ! μ' ἐφόνευσας καὶ θὰ μετανοήσῃς. Ὦ! μὴ διὰ ματαίων ζητήσης λόγων θνήσκουσαν νὰ με παρηγορήσῃς.

Εἶπε κ' ἐγάθη ἔξαφνα, ὡς φλόξ ἀποσβεσθεῖσα, Ἠκούσθη τότε θλιθερὰ φωνὴ, ἀγωνιώδης. Ἀντήχησε θρηνώδης με τοῦ βορᾶ τὸν συριγμὸν εὐθὺς ἀναμιχθεῖσα.

«Φεῦ ἤμην ἡ Νεότης σου, ταλαίπωρέ μου Βίων, καὶ τῆς μητρὸς σου ἡ εὐχὴ!...—Τὴν ὄψιν του καλύπτων, καὶ κλαίων ὡς παιδίον, Τάλας ἐγὼ! ἀνέκραξεν ὁ Βίων κάτω πίπτων...

—Βίων! τί ἔχεις τέκνον μου; Ἐξύπνα, ἀνεγείρου! —Μητέρα μου, τί ὄνειρον!— Ἄς παύσῃ ἡ ταραχὴ σου. —Μητέρα μου, μὲ ἀγαπᾷς; —Μετὰ σοργῆς ἀπείρου... —Μητέρα μου, μὲ ἀγαπᾷς, μ' ἔδοθη ἡ εὐχὴ σου;

—Ναί, τέκνον μου, ἡσύχασον.— Ἄ! πῶς νὰ ἡσυχάσω! Φοβοῦμαι τὴν νεότητά μήπως ἐξαίονης χάσω. —Παῖδιον! ὅσῳ ἔχει τις ἀθῶαν τὴν καρδίαν δὲν χάνει τῆς νεότητος τὴν μάγον ἠλικίαν.

Πολλάκις εἰς ἔν ὄνειρον, ἐν μόνον συγκεντροῦται ὁ βίος ἄπας τῶν θνητῶν καὶ διὰ τοῦτο ζῶσι. Ἄλλ' ὅταν τῶνειρον αὐτὸ σβεσθῇ, ἀπονεκροῦται ὁ ἐκ τοῦ ὕπνου ἐγερθεὶς... Τίς θὰ το ἀποδώσῃ;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΜΠΟΠΡΟΛΟΓΟΣ.

ΠΑΡΑΜΟΝΗ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΕΤΟΥΣ

— Αὔριον ἐξημερώνει νέον ἔτος, ἔλα λοιπὸν νὰ ἐνθυμηθῶμεν τὰ παλαιὰ μας καὶ νὰ δοκιμάσωμεν καὶ ἡμεῖς τὴν τύχην μας, ὅπως ὅλοι συνειθίζουσι τὴν παραμονὴν τῆς πρωτοχρονιάς· εἶπεν εἰς τὴν γυναικῶν τοῦ ὁ κ. Β. κρητῶν δέσμην παιγνιοχάρτων. Καὶ τὸ γρηαῖον ἀνδρόγυνον, πρὸ ἡμίσεως σχεδὸν αἰῶνος ἠνωμένον, ἐκάθησε μηχανικῶς παρὰ τὴν τράπεζαν καὶ ἀφ' οὗ ἔπει τὸν καφέν του, ἐπεδόθη εἰς τὸ παιγνίδιον, ἡ δὲ ὑπηρετρία κλείουσα τὸ παράθυρον, διὰ νὰ προφυλάξῃ τὴν ῥάχιν τοῦ γέροντος ἀπὸ τοῦ ψύχους, ρίπτει λαθραῖον βλέμμα ἐπὶ τῶν σεβασμίων κυρίων τῆς, οἱ ὁποῖοι παίζουσι ἤδη καὶ εὐρίσκονται εἰς κρίσιμον στιγμὴν. — Ἄσος ἀναφωνεῖ ὁ γέρον, ῥίπτων τὸ χαρτίον του· ἄσος κυρία μου. Ἡ γρηαῖα μένει σιωπηλὴ καὶ σκέπτεται δισταζούσα ἂν πρέπη νὰ ρίψῃ τὸ χαρτίον της, ἐν ᾧ συγχρόνως ὁ πονηρὸς γέρον μειδιᾷ, στηρίζων ἐπὶ τῶν χειλέων του ἄλλο χαρτίον, φοβερὰν ἴσως ἐπικουρίαν τοῦ ἐπὶ τῆς τραπέζης ἄσοι. Ἐκφραστικωτάτη εἶνε ἡ στάσις τοῦ ἐμπείρου γέροντος ἠριαμβευτικῶς θεωροῦντος τὴν ἀμηχανίαν τῆς γλυκείας συντρόφου τοῦ, ἡ ὁποία ἐπὶ τέλους τί νὰ κάμῃ ρίπτει τὸ χαρτίον της, καὶ ὦ κρίμα! χάνει τὸ παιγνίδιον!.. Αἴφνης τὸ παρὰ τοὺς πόδας τοῦ γέροντος κοιμώμενον κυνάριον ὑψώνει τὴν κεφαλὴν του, καὶ ἀφ' οὗ ἠκροάσθη ὀλίγον, τρέχει πρὸς τὴν θύραν καυγίζον θορυβωδῶς. Δύο παιδία ῥάκη ἐνδεδυμένα, ἀναβαίνουσι τὴν κλίμακα· εἶνε ἀδελφὸς καὶ ἀδελφὴ. Συνεσταλμένα τεί-

νοσει τὴν τρέμουσαν χεῖρα των ἐπαναλαμβάνοντα τὰς ἀγνάς εὐχάς των διὰ τὴν αὐρινὴν ἑορτὴν καὶ αἰτοῦντα ἄλιγον ἄρτον διὰ τὴν ἀσθενῆ μητέρα των ..

Ἡ θεὰ των συνεκίνησε τὸ εὐδαιμον ἀνδρόγυνον καὶ ὁ γέρον λαβὼν τὰ χρήματα τὰ ὅποια εἶχε κερδήσει, ἔδωκεν αὐτὰ εἰς τὴν γηραιάν, ἣτις προσθέσασα καὶ αὐτὴ γλύκιμά τι, τὰ ἔδωκε μειδιῶσα εἰς τὰ πτωχὰ παιδία, τὰ ὅποια κατέβησαν τὴν κλίμακα μειδιῶντα καὶ εὐλογοῦντα τοὺς εὐεργέτας των.

γας ὥρας μετὰ τὴν γέννησίν του ἐπάλασε μετὰ τοῦ μικροῦ Ἔρωτος, καὶ τον ἔριψε, περιπλέξας τὸν πόδα του, καὶ συγχρόνως ἔκλεψε καὶ τὴν φαρέτραν του ἐν ᾧ δὲ πάντες οἱ Θεοὶ τοῦ Ὀλύμπου συνέχαιρον αὐτῷ διὰ τὴν νίκην του, αὐτὸς ἔκλεψε ταχυδακτυλογικῶς τὴν τρίαιναν τοῦ Ποσειδῶνος, τὸ ξίφος τοῦ Ἄρεως, τὴν πυράγραν τοῦ Ἡφαίστου καὶ τὸν κροσσὸν δηλ. τὴν χρυσὴν ζώνην τῆς Ἀφροδίτης· ὁ Ζεὺς δὲ καὶ ὁ πατὴρ του βλέπων τὴν ἐπιτηδειότητα τοῦ μικροῦ Ἑρμοῦ ἐγέλα ἀπὸ καρδίας, ἀλλ' αὐτὸς ὁ πονηρὸς εὗρε τρόπον καὶ

Παραμυθὴ τοῦ νέου ἔτους. ΧΑΡΤΟΠΕΚΤΑΙ!

ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ

ΠΕΡΙ ἙΡΜΟΥ

Ὁ Ἑρμῆς πατέρα εἶχε τὸν Δία, τὸν πρόεδρον τῶν Ὀλυμπίων Θεῶν, καὶ μητέρα τὴν Μαΐαν, μίαν τῶν Πλαϊάδων, θυγατέρα τοῦ Ἄτλαντος, ἐγεννήθη δὲ ἐν Ἄρκαδιᾳ ἐντὸς σπηλαίου τοῦ ὄρους Κυλλήνης. Ὀλί-

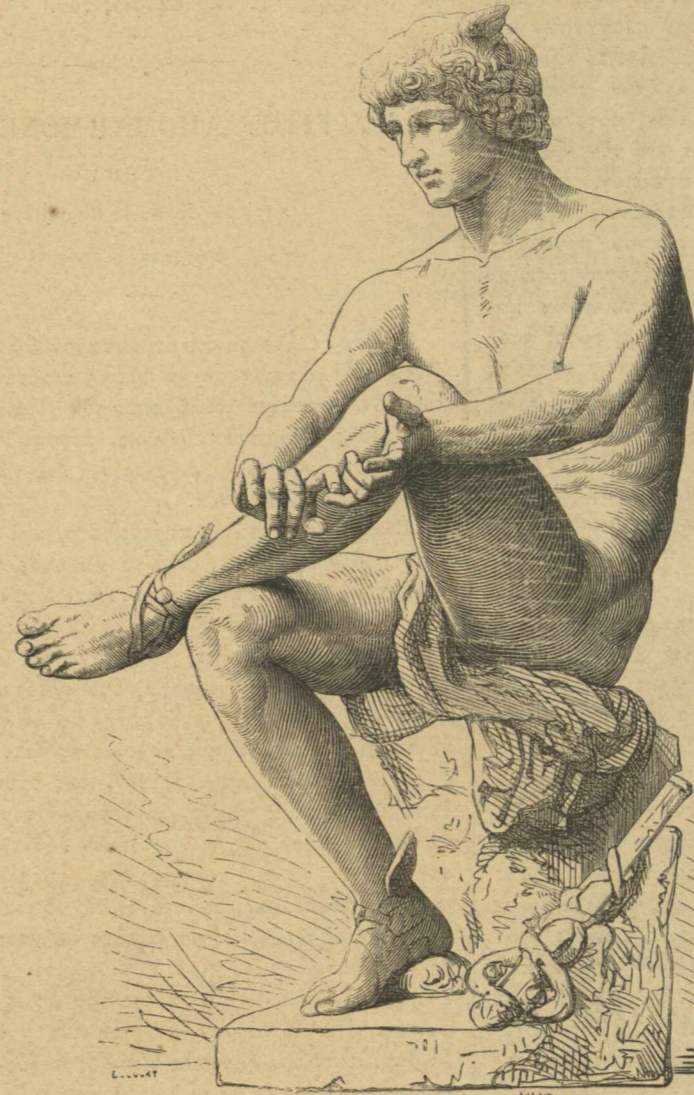
ἔκλεψε τὸ σκῆπτρον του· ἠτοιμάζετο δὲ νὰ κλέψῃ καὶ τὸν κεραιόν, ἀλλὰ μόλις ἤγγισε τὸν δάκτυλόν του, ἐκὰν καὶ ἐκ τοῦ πόνου ἐξεφώνησεν· οὕτω δὲ φωραθεὶς ὅτι καὶ μετὰ τοῦ πατρὸς του ἐτόλμησε νὰ ἀστεισθῆ, ἐξωρίσθη ἐκ τοῦ Οὐρανοῦ καὶ κατέβη εἰς τὴν γῆν.

Ὁ Ζεὺς οὕτω πως ἐτιμῶρει τοὺς Θεοὺς· ὁσάκις ἔχρινεν αὐτοὺς ἀξίους τιμωρίας, τοὺς ἐξώριζε. Κατὰ τὴν ἐποχὴν δ' ἐκείνην καὶ ὁ Ἀπόλλων ἦτο ἐξόριστος,

διότι εἶχε περιπλᾶκῃ εἰς συνωμοσίαν κατὰ τοῦ Διός. Ἐξόριστος εἰς τὴν γῆν ἐπῆγεν εἰς Θεσσαλίαν καὶ ἔγεινεν ὑπὲρ τῆς τοῦ βασιλέως Ἀδμήτου, ὅστις τὸν ἔστειλε νὰ βόσκη τοὺς βόας του. Ὁ Ἑρμῆς λοιπὸν ζητῶν πόνον ζωῆς ἐπῆγε καὶ αὐτὸς εἰς Θεσσαλίαν, καὶ εὗρε τὸν Ἀπόλλωνα, ὅστις κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν παίζων τὸν αὐλὸν του, ἦτο ὅλος ἀφιερωμένος εἰς τὴν μουσικὴν· ἐπωφελοῦμενος δὲ τῆς περιστάσεως ἔκλεψε τοὺς βόας καὶ τοὺς ἔκρυψεν ἐντὸς τοῦ δάσους. Διὰ νὰ μὴ φωραθῆ δὲ ἔδεσεν εἰς τοὺς πόδας τῶν βοῶν ὑποδήματα ὥστε τὰ ἴχνη τῶν ποδῶν δὲν ἐφαίνοντο ὅτι ἦσαν ἴχνη βοῶν· ὠδηγήσας δὲ αὐτοὺς εἰς τὴν Πύλον, τοὺς ἔκρυψεν ἐντὸς σπηλαίου καὶ ἀμέσως ἐπῆγεν εἰς τὴν Κυλλήνην. Ἐκεῖ δὲ εὐρών χελώνην

ταὶ εἰς τὴν Πύλον ζητῶν τοὺς βόας του καὶ ἐρωτᾷ τοὺς κατοίκους· ἐκ τούτων δὲ γέρων τις βουκόλος Βάττος ὑνομαζόμενος ὅστις εἶχεν ἰδεῖ τὸν μικρὸν Ἑρμῆν ὠδηγοῦντα τοὺς βόας, τὸ εἶπεν εἰς τὸν Ἀπόλλωνα δι' ὃ καὶ ὁ Ἑρμῆς πρὸς τιμωρίαν μετεμόρφωσε τὸν προδότην καὶ ἀθυρόστομον γέροντα εἰς λυδίαν λίθον, διὰ τῆς ὁποίας δοκιμάζομεν τὸν χρυσὸν καὶ τὸν ἄργυρον.

Μαθὼν ὁ Ἀπόλλων ὅτι ὁ Ἑρμῆς ἐπῆρε τοὺς βόας του, ἔδραμεν εὐθὺς εἰς τὴν Μαΐαν, καὶ δι' ἀπειλῶν ἐβίαζε τὸν μικρὸν κλέπτην νὰ μαρτυρήσῃ πού ἔκρυψε τοὺς βόας· ἀλλ' ὁ Ἑρμῆς ἐντὸς τῆς κοιτίδος του ἐξηπλωμένος, ὑπεκρίνετο τὸν κοιμώμενον καὶ οὐδόλως ἐταράσσετο ἐκ τῶν κραυγῶν καὶ τῶν ἀπειλῶν τοῦ

Καλλιτέχνην ἐν Παρισίαις ἐκτίσας τὸς 1873. — ἙΡΜΗΣ ἔργημα Λουδοβίκου Durand

βόσκουσαν, τὴν ἐφόνευσε καὶ ἀφαιρέσας τὸ κρέας, ἐκράτησε τὸ ὄστροκον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου τανύσας τέσσαρας χορδὰς τὸ μετεποίησεν εἰς λύραν. Ἐν τούτοις ὁ Ἀπόλλων ἰδὼν μετ' ὀλίγην ὥραν ὅτι οἱ βόες ἔγειναν ἄφαντοι, τρέχει ἀμέσως εἰς τὴν φαρέτραν καὶ τὰ βέλη του διὰ νὰ κτυπήσῃ τὸν κλέπτην, ἀλλὰ μετὰ πολλῆς του ἀπορίας εἶδεν ὅτι καὶ αὐτὰ ἔλειπον· τὰ εἶχε κλέψῃ ὁ Ἑρμῆς. Ἀναχωρεῖ λοιπὸν ἐκεῖθεν καὶ ἔρχε-

θεοῦ. Ὡστε ὁ Ἀπόλλων ἀπελπισθεὶς, ἐνήγαγε τὸν κλέπτην ἐνώπιον τοῦ Διὸς τοῦ πατρὸς Θεῶν καὶ ἀνθρώπων ζητῶν δικαιοσύνην. Καὶ ὁ μὲν Ἑρμῆς ἔλεγεν ὅτι δὲν ἔκλεψε τίποτε, ἀλλ' ὁ Ζεὺς, ὡς Θεός, εἰξεύρων τὰ διατρέξαντα, ἐμειδίασε διὰ τὴν πονηρίαν τοῦ παιδίου, καὶ τον διέταξε νὰ δείξῃ εἰς τὸν Ἀπόλλωνα πού εἶχε κρύψει τοὺς βόας. Ἐν ᾧ δὲ συνεπορεύοντο ὁ κλέπτης καὶ ὁ κλαπέις, ἀντήλλαξαν καθ' ὁδὸν πολ-

λοὺς ψυχροὺς λόγους· ἀλλ' ὅπως συμβαίνει, καὶ εἰς τὰ σημερινὰ μεγάλα κράτη, συνδιηλλάγησαν μετ' ὀλίγον, καὶ ἀντήλλαξαν μάλιστα καὶ δῶρα· καὶ ὁ μὲν Ἑρμῆς ἔδωκε τὴν λύραν του, ὁ δὲ Ἀπόλλων τὴν χρυσὴν βάρβαν του ἢ ὁποῖα εἶχε τὴν δύνειον νὰ συμφιλίωνη τοὺς ἐχθροὺς. Θέλων λοιπὸν ὁ Ἑρμῆς νὰ τὴν δοκιμάσῃ, τὴν ἔρριψεν ἐν τῷ μέσῳ δύο ὄψεων οἵτινες ἐπάλαιον, καὶ ἀμέσως χωρισθέντες, περιετυλίχθησαν περίε τῆς βάρβαντος καὶ ἔμειναν συμπεπλεγμένοι· οὕτω πως δὲ ἐσχηματίσθη τὸ κηρύκειον τὸ σαλπικτρον τρόπον τινὰ τοῦ Ἑρμου. Εἰς τὴν λύραν δὲ τοῦ Ἑρμου ἐπρόσθετον ὁ Ἀπόλλων ἄλλας τρεῖς χορδὰς, ὥστε ὁ μὲν υἱὸς τῆς Μαιᾶς εἶε ὁ ἔφευρε· ἡ τῆς λύρας, ὁ δὲ υἱὸς τῆς Λητοῦς, ὁ τελειοποιήσας αὐτήν.

Διὰ τὴν ἐπιτηδειότητά του δὲ ταύτην περὶ τὸ κλέπτειν, ἀνεκλήρουν αὐτὸν οἱ κλέπται προστάτην καὶ θεὸν των· Ἐπίσης δὲ καὶ οἱ ποιμένες, οἵτινες εὐλόγως πιστεύοντες ὅτι, ἀπ' οὗ οἱ κλέπται τὸν σέβονται, βεβόηως ποτε δὲν θὰ κλέψωσιν οἰκίαν, προστατευμένην ὑπὸ τοῦ Θεοῦ των, διὰ τοῦτο καὶ τὸν ἐξωγράφον εἰς τὰς θύρας των ὡς νέον ἀγένειον, φέροντα ἐπ' ὤμων κριόν, καὶ παρὰ τοὺς πόδας του ἐξωγράφον ἀλέκτορα ὡς σύμβολον τῆς ἀγρόπνου προσοχῆς. Καὶ οἱ ἔμποροι δὲ ἐκτιμήσαντες τὴν ἐξοχὴν εὐφυΐαν καὶ ἰκανότητά του περὶ τὴν εὔρεσιν ἐπικερδῶν καὶ ὠφελίμων πραγμάτων, τὸν ἀνεκλήρουν καὶ αὐτοὶ προστάτην καὶ θεὸν των, ἀναγράφαντες εἰς τὰς σφραγίδας των ὡς ἔμπορικὸν σύμβολον τὸ κηρύκειον· τὸν ἐξωγράφον δὲ κρατοῦντα διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς τὸ κηρύκειον, διὰ δὲ τῆς ἄλλης βαλάντιον ἢ μάλλον χρηματόδεμα, καὶ τὸν ὠνόμαζον Κερδῶον καὶ Ἀγοραῖον, ἀντιθέτως πρὸς τοὺς περὶ τὰ γράμματα ἀσχιολομένους, οἱ ὅποιοι ἔχοντες αὐτὸν ἐπίσης προστάτην των, τὸν ἔλεγον Ἀλόγιον.

Ἐπὶ τέλους ὁ Ζεὺς βλέπων τὴν ἰκανότητα καὶ τὴν εὐφυΐαν τοῦ Ἑρμου, τὸν ἐσυγχώρησε καὶ τὸν παρέλαβεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του ὡς Ἀγγελιαφόρον Κήρυκα καὶ Ταχυδρόμον. Διὰ νὰ τρέχῃ δὲ ταχύτερον ἔδωκεν εἰς αὐτὸν πτερὰ εἰς τε τὴν κεφαλὴν καὶ τοὺς πόδας. Εἰς αὐτὸν δὲ ἀνετέθη καὶ ἡ ὑπηρεσία τοῦ νὰ ὀδηγῇ καὶ παραπέμπῃ εἰς τὸν Ἄδην τὰς ψυχὰς τῶν ἀποθνησκόντων, ὅθεν ὠνομάζετο καὶ ψυχοπομπός· κατὰ προσταγὴν δὲ τοῦ Διὸς φωνήσας τὸν μυριόφθαλμον Ἀργον, τὸν εὐνοούμενον θεράποντα τῆς Ἥρας ὠνομάσθη Ἀργεϊφόντης. Ἐλέγετο δὲ καὶ Ἐνόδιος καὶ Ἠγεμόνιος, διότι τὰ ἀγάλματα του ἰδρύνοντο εἰς τὰς ὁδοὺς τῶν Ἀθηνῶν καὶ ὠνομάζοντο τότε Ἑρμαῖ, ὅθεν καὶ οἱ γλύπται ἐλέγοντο Ἑρμογλύφοι· συνέκειντο δὲ ἐκ στήλης τετραγώνου μαρμαρίνης, ἐχούτης κεφαλὴν νέου ἢ ἀνδρός. Γνωστὸν δὲ εἶνε ὅτι οἱ περὶ τὸ 500 π. Χ. τύραννοι τῶν Ἀθηνῶν Πεισιστρατιδαὶ ἔστησαν Ἑρμᾶς εἰς ὅλας τὰς ὁδοὺς τῆς Ἀττικῆς, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἦτο κεχαρᾶμένη ἢ διεύθυνσις τῆς ὁδοῦ, καὶ ἠθικόν τι ἔμμετρον παράγγελμα, πρὸς ὀδηγίαν τῶν διαβατῶν. Ἑρμᾶς δύνανται τις νὰ ἴδῃ καὶ νῦν ἐν Ἀθήναις ἐν τῷ ἀρχαιολογικῷ Μουσείῳ τοῦ Βαρθολαίου.

Παριστάνουσι δὲ τὸν Ἑρμῆν ἐν τῇ τέχνῃ νέον εὐεῖδῃ καὶ χαρίεντα, πάντοτε σχεδὸν γυμνόν, καλυπτόμενον

τὴν κεφαλὴν διὰ τοῦ πετάσσου του, ἔχοντα πτερὰ εἰς τὴν κεφαλὴν καὶ τοὺς πόδας, καὶ κρατοῦντα κηρύκειον, βαλάντιον, χρυσὰς ἀλύσειας, λύραν, ἢ βάρβαν κατὰ τὰς περιστάσεις, παρὰ τοὺς πόδας του δὲ παριστῶσιν ἀλέκτορα, χελώνην ἢ κριόν.

Ἐν τῇ παρατιθεμένῃ δὲ εἰκόνι, ἥτις εἶνε ἀντιγραφὴ ἀγάλματος τοῦ γάλλου γλύπτου Λουδοβίκου Δουράντ, ὁ Ἑρμῆς παρίσταται, ὡς βλέπετε, ὡς ἀγγελιαφόρος ἔχων τὰ πτερὰ του εἰς τὴν κεφαλὴν καὶ τοὺς πόδας. Βλέπων τις τὸν Ἑρμῆν τοῦτον, νομίζει ὅτι πηγαίνων νὰ ἐκτελέσῃ ταχυδρομικὴν τινα ὑπηρεσίαν τοῦ Διὸς, ἐκάθησεν ὀλίγον νῆναπυθῆ, καὶ ἀφήσας κατὰ γῆς τὸ κηρύκειόν του, συλλογίζεται μετρῶν εἰς τοὺς δακτύλους του ποῦ πρέπει νὰ ὑπάγῃ καὶ τί θ' ἀναγγεῖλη. Θεωρεῖτέ τον μόνον καὶ μὴ θεωρεῖτε, μὴ πως ταραξήτε τὰς σκέψεις του.

ΠΥΡΓΙΤΟΥ ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ

ΔΙΗΓΗΜΑ

κατὰ τὸν H. de la Blanchère.

(Συνέχεια)

Τὸ θέμα καὶ ἦτο συγκινητικώτατον ἅμα καὶ φοβερόν· ἀληθῶς δὲ ὠραῖον τὸ νὰ βλέπῃ τις τὸν νέον ἐκεῖνον κυνηγόν. Ἐνόμιζες ὅτι ἔβλεπες τὸν Ἡρακλέα παρὰ τὰς ὄχθας τῆς Ἑρμιάνθου λίμνης, προσπαθοῦντα νὰ συλλάβῃ ζωντανὸν τὸν ἀγριόχοιρον, διὰ νὰ τον φέρῃ εἰς τὸν θεῖόν του Εὐρουσθέα.

Ἐν τούτοις ἡ πάλη παρετεινέτο, καὶ ὁ μὲν ἀγριόχοιρος δὲν ἐξησθάνει, ἀλλ' ὁ κυνηγὸς ἤσθάνετο τὰς δυνάμεις του ἐλαττωμένας... καὶ εἶχεν ἤδη ἀπελπισθῆ! Αἶφνης ὅμως ἀκούονται βήματα, καὶ μετ' ὀλίγον ἐπαρουσιάσθη ἄλλος τις νέος κυνηγός, ὅστις βλέπων τὸν φίλον του κινδυνεύοντα, ἐτοιμάζεται νὰ πυροβολήσῃ· ἀλλὰ πῶς νὰ πυροβολήσῃ, ἀπ' οὗ θηρίον καὶ κυνηγὸς ἦσαν ὡς εἰς ὄγκος κυλιόμενος δεξιὰ καὶ ἀριστερά; Ἐπερίμενε λοιπὸν ὀλίγον, ἕως ὅτου τὸ θηρίον, ἐξαπλώσας κατὰ γῆς τὸν ἀντίπαλόν του, ἠτοιμάζετο νὰ τον ἔτυπήσῃ διὰ τῶν φοβερῶν ὀδόντων του εἰς τὸ στήθος, καὶ νὰ τοῦ το σπαράξῃ, τότε λοιπὸν ὁ νέος κυνηγὸς σκοπεύσας, ἐφύτευσε εἰς τὸ ὠτίον τοῦ τέρατος μίαν σφαῖραν, καὶ το ἔρριψεν ὡς κεραυνόπληκτον.

Ὁ δυστυχὴς νέος εἶχε λιποθυμήσει ἐκ τοῦ φόβου καὶ τῆς ἀγωνίας. — Ὁ φίλος του ἔτρεξε πρὸς αὐτὸν καὶ προσεπάθει νὰ τον στήριξῃ ἐπὶ τοῦ κορμοῦ τοῦ δένδρου μὲν, ὅτε ἠκούσθη θόρυβος πολλός, καὶ βήματα καὶ φωναί. Ἦσαν δὲ οἱ λοιποὶ κυνηγοί, οἱ ὅποιοι ἐλθόντες, ὁμοφώνως συνεχάρησαν διὰ τὴν γενναϊότητά των τοὺς δύο νέους, καὶ τὸν σωτήρα καὶ τὸν σωθέντα, ὁ ὁποῖος ἦτο ὅλος αἱματόφυρτος ἀλλ' ὅμως αἰ πληγαί του ἦσαν ἐλαφραί· ἐν ᾧ δὲ κατεγίνοντο νὰ δέσασαι τὰς πληγὰς του, τὸν ἠρώτων συγχρόνως δεξιὰ καὶ ἀριστερά πῶς συνέβη τὸ πρᾶγμα, πῶς συνεπλάκη μετὰ τοῦ ἀγριοχοίρου καὶ χίλια ἄλλα πῶς, εἰς τὰ ὁποῖα ὁ δυστυχὴς δὲν εἶχεν ὄρεξιν νὰποκριθῇ.

Ἀλλὰ φεῦ! ἡ ἡμέρα ἐκεῖνη — μαύρη καὶ σκοτεινὴ

ἡ μέρα — ποτὲ δὲν θὰ ἐξελκισθῆ ἐκ τῆς μνήμης μου! διότι κατ' αὐτὴν ἔπιον πικρότατον ποτήριον, καὶ ἔχασα τὸν πολιτικώτατον καὶ τὸν φίλτατον τῶν φίλων μου.

Μεταξὺ τῶν κυνηγῶν ἦτο καὶ νέος τις μαθητὴς οἰκότροφος, φορῶν τὴν στολὴν τοῦ Σχολείου του, καὶ ἕνεκα τῶν διακοπῶν μένων πλησίον τῆς οἰκογενείας του, μέχρι τῆς ἐνάρξεως πάλιν τῶν μαθημάτων. Ὁμολογῶ ὅτι ἐξ ἀρχῆς δὲν εἰμπόρουσαν νὰ χωνεύσω τοὺς μαθητάς, ἀλλ' ὅμως ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκεῖνης τοὺς ἐμίσησα καὶ τοὺς μισῶ... Ἡ γενεὰ αὕτη εἶνε ἀσπλαγχνος... νὰ ἄσπλαγχνος!

Τὸ οὐτιδανὸν ἐκεῖνο μαθητάριον ἐκράτει μικρὸν ὄπλον καὶ ἤθελε καὶ αὐτὸ νὰ κυνηγήσῃ. Ἐν ᾧ λοιπὸν οἱ ἄλλοι ἐκυνήγουν ἀγριοχοίρους, ἐκεῖνο ἐζήτηε νὰ εὕρῃ μικρὸν τι πτηνόν, διὰ νὰ δείξῃ τὴν ἰκανότητά του, ὅτι εἰμπροεῖ καὶ αὐτὸ νὰ φονεύσῃ. Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν ὁ ἀτυχῆς μου Πετρίτης ἐκάθητο μετὰξὺ δύο κλάδων, εἰς μέρος ὀλίγον ἀνοικτόν. Ἀκούω αἴφνης πυροβολισμόν. Συμφορὰ μου!... Ὁ Πετρίτης μου ἐπληγώθη ὑπὸ τὴν πτέρυγα!... ἐπληγώθη καὶ πίπτει στρέφων πρὸς ἐμὲ βλέμμα πόνου καὶ ἀγάπης, καὶ ὡς τελευταῖον ἀσπασμὸν λέγων διὰ φωνῆς ἐσβεσμένης... «Πυργίτη μου χαῖρε!»

Καὶ εἶδον τὸν σκληρὸν κυνηγὸν ἀρπάζοντα τὸ σπαῖρον ἐπιπῶμα τοῦ φίλου μου, ὡς τρόπαιον τῆς θηριωδίας του!..

Ε'

ΟΙ ΑΓΝΩΣΤΟΙ ΛΑΟΙ.

Ἄνευ ἀναβολῆς ἀπεφάσισα νὰ φύγω μακρὰν τοῦ τόπου τῆς ἀνεπανορθώτου συμφορᾶς μου, νὰ φήσω τὸ δάσος ἐκεῖνον. Χαῖρε λοιπὸν δάσος, τοῦ ὁποίου τὰ κίτρινα καὶ μαρμαρίνα φύλλα τρίζουσι κατὰ γῆς. Χαίρετε τελευταῖα ὠραῖα ἡμέρα! Τὸ πένθος τῆς φύσεως συμφωνεῖ μὲ τὴν λύπην μου, καὶ εὐχαριστεῖ τὴν πληγωμένην μου καρδίαν, καὶ τοὺς δακρυομένους ὀφθαλμούς μου!..

Ἐξεκίνησα λοιπὸν, ἀλλὰ καὶ ἐγὼ δὲν εἰξεύρω πῶς, ἐγάθη ἐντὸς τοῦ πυκνοῦ ἐκεῖνου δάσους, εἴτε ἐξ ἀπειρίας, εἴτε καὶ ἐξ ἄλλης τινὸς αἰτίας, ὥστε ἐπέρασεν ὀλόκληρος ἑβδόμας ἕως ὅτου εὕρω τρόπον νὰ ἐξέλθω ἐκ τοῦ πράσινου θόλου τῶν δένδρων. Ἐννοεῖτε λοιπὸν πόσῃν χαρὰν ἠσθάνθη, ὅτε ὑψώσας τὴν κεφαλὴν μου εἶδον οὐρανὸν γαλακτόν. Ἐξελθὼν δὲ παρετήρησα μετὰ πολλῆς ἀπορίας ὅτι τὸ ὕψος τῶν δένδρων βαθμηδὸν ἠλαττοῦτο, καὶ ἐπὶ τέλους ἀντὶ δένδρων ἔβλεπον θάμνους μόνον καλύπτοντας ἀπέραντον πεδία. Ἐν πρώτοις ἐσκέσθη νὰ ἐπιστρέψω ὀπίσω, διότι ἦτο ἀδύνατον νὰ εὕρω τροφὴν ἐντὸς τῆς ἀκαλλιεργήτου ἐκεῖνης ἐκτάσεως. Ἐκάθησα λοιπὸν ὀλίγον ἐπὶ τινος βώλου χόματος καὶ ἐσκεπτόμην τί νὰ κάμω· αἴφνης ἤκουσα ἐκεῖ που πλησίον κραυγὰς πολλὰς, ἀλλὰ δὲν εἰμπόρουσαν νὰ ἐννοήσω τί γλώσσα ἦτο, ὥστε ἐνόμισα ὅτι εἶχον φθάσει εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης· εὐθὺς ὅμως καθυσχύασα, ἀπ' οὗ εἶδον ἐκεῖ πλησίον πετώσας πολλὰς ὑπολαΐδας, τῶν ὁποίων ἐνόησα πολὺ καλὰ τὴν γλώσσαν· ἐκτὸς δὲ τούτων

παρετήρησα πλησίον μεγάλης λίμνης ἄλλα τινὰ πτηνὰ, ἔχοντα ῥάμφος μακρότατον καὶ καμπύλον, ἢ καὶ πρὸς τὰ ἄνω ἐστραμμένον. Τί νὰ σας εἶπω; ἐγάλασα ἐξ ὅλης μὴν καρδίας, βλέπων τὸ παράδοξον ἐκεῖνο ῥάμφος τῶν πτηνῶν· τόσον μ' ἐφάνη παράξενον. Ἐπέταξα πλησίον τῆς λίμνης καὶ εἶδον ὅτι ἐντὸς αὐτῆς ἔζων ἀλλόκοτα πτηνὰ, τὰ ὁποῖα τότε πρώτῃν φορὰν ἀπήντησα! ποῦ τὰ εὐκίνητα καὶ εὐμορφα πτηνὰ τῶν δασῶν! ποῦ ἡ κομψότης καὶ ἡ μελωδικὰ φωνή των! αὐτὰ ἔπλεον ἐντὸς τοῦ ὕδατος καὶ ἦσαν πολὺ σωματώδη καὶ κοντόχοινδρο· ἐπλησίασα προσέχων μὴ πως πέσω ἐντὸς τῆς λίμνης καὶ πνιγῶ, καὶ παρετήρησα ὅτι οἱ δάκτυλοί των ἦσαν ἠνωμένοι διὰ λεπτῆς καὶ ἐλαστικῆς μεμβράνης, ὥστε εἶχον σχῆμα ἀνοικτοῦ ξιπιδίου, καὶ ἦσαν μόνον τρεῖς ἄνευ ἀντίχειρος· κατὰ πρῶτον δὲν εἰμπόρεσα νὰ ἐννοήσω εἰς τί ἐχρησίμευον τοιοῦτοι πόδες, ἀλλ' ἀπ' οὗ κατόπιν ἐσκέσθη, εὕρηκα ὅτι, ἐπειδὴ ἔζων πάντοτε ἐντὸς τοῦ ὕδατος, εἶχον ἀνάγκην κωπίων διὰ νὰ κινῶνται, καὶ ἴσα ἴσα οἱ πόδες των ἦσαν ἀξιολογώτατα κωπία.

Δὲν εἰξεύρετε δὲ πόσον ἐπεθύμουν νὰ ἐξετάσω ἐκ τοῦ πλησίον τοὺς νέους γείτονάς μου· ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν τοὺς ἐγνώριζον. Ἐπροχώρησα λοιπὸν μετὰ πολλῆς προσοχῆς καὶ σκέψεως, καὶ παρετήρησα ὅτι τὸ ῥάμφος των ἦτο πολὺ πλατὺ καὶ ἐπομένως δὲν εἰμπόρει νὰ κόψῃ κρέας, ὥστε—συνεπέρανα—τὰ ἀλλόκοτα ἐκεῖνα ζῶα δὲν ἦσαν σαρκοφάγα οὔτε ἐπικίνδυνα. Ἐνθαρρυνθεὶς ἐκ τῆς ἀνακαλύψεώς μου ταύτης, ἐπέταξα καὶ ἐκάθησα ἐπὶ τινος ἰτέας, τῆς ὁποίας οἱ κλαίοντες κλάδοι ἤγγιζον εἰς τὸ ὕδωρ καὶ αἱ ἄκραι των ἐβρέχοντο. Ἐκεῖ δὲ ἤρχισα κατὰ πρῶτον μὲν νὰ ψιθυρίζω καὶ ἔπειτα νὰ ψάλλω, ἐλπίζων ὅτι θὰ κινήσω τὴν περιέργειαν καὶ προσοχὴν τῶν γειτόνων μου. Ἀλλὰ ποῦ!... οὔτε τὴν κεφαλὴν των κἄν ὕψωσαν νὰ ἴδωσι τίς ψάλλει. Αἶ, περιττὸν νομίζω, ἀγαπηταὶ ἀναγνώστρια, νὰ σας εἶπω πόσον προσεβλήθη ἡ φιλοτιμία μου, καὶ πόσον ἐπειράθη... δὲν εἰξεύρω ἂν ἐπάθετε ποτὲ καὶ σεῖ; τοιοῦτόν τι... Ἀλλὰ κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν ἠκούσθη ἄσκη ἀηδόνος· ἐγὼ ἀμέσως ἐσιώπησα, διότι τί ἦτο ἡ φωνὴ μου ἐνώπιον τοῦ μελωδικωτάτου καὶ ἀρμονικωτάτου ἄσματος τῆς ἀθανάτου ἀηδόνος; Ἀλλὰ πάλιν ἔμειναν ἀπαθῆ καὶ ἀκίνητα τὰ ἄμουσα ἐκεῖνα ζῶα.

Ἡ βλακώδης ἀδιαφορία των μ' ἐνεθάρρυνεν, ὥστε ἐπέταξα πολὺ πλησίον των, εἰς τὸ πλευρὸν των καὶ καθήσας ἐπὶ τινος καλάμου ἔκυψα εἰς τὸ καθαρώτατον ὕδωρ καὶ ἐδρόσισα τὸν λαιμόν μου. Ἡ τόλμη μου αὕτη τὰς ἐξέπληξε, φαίνεται, καὶ ἀμέσως ὕψωσαν τὰς κεφαλὰς των καὶ με εἶπον λέξεις τινὰς, τὰς ὁποίας ἐγὼ δὲν ἐνόησα κατ' ἀρχάς· κατόπιν ὅμως ἐπάνω κάτω ἐνόησα καὶ τι, ὅτι δηλαδὴ ἦσαν πάπαι ἄγρια καὶ ἡμεραι. Ὁμιλήσαμεν πολλὴν ὥραν, ἀλλ' ἐπειδὴ πολὺ δύσκολα συννοούμεθα, ἐβράνθη ἐπὶ τέλους καὶ τὰς ἀφῆκα. Μόλις ὅμως ἐπέταξα μακρὰν τῆς λίμνης, καὶ εὕρηθην μετὰξὺ πολλῶν πτηνῶν, τὰ ὁποῖα ἐκραύγαζον φοβερά, καὶ τὸ χειρότερον, ἡ γλώσσα των ἦτο ἐντελῶς ἀκατάληπτος καὶ ἄγνωστο; εἰς ἐμέ. Ἐζήτησα λοιπὸν νὰ εὕρω ἄλλο τι πτηνόν, νὰ το μεταχειρισθῶ ὡς διερμηνέα, καὶ νὰ με πληροφορήσῃ περὶ τοῦ τόπου ἐκεῖνου καὶ περὶ τῶν κατοίκων του.

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν ἐπέρασεν ἔμπροσθέν μου μία ἐκ τῶν φλύαρων ὑπολαϊδῶν, αἱ ὁποῖαι πάντοτε συγάζουσι εἰς τοὺς καλαμῶνας, καὶ τὴν παρεκάλεσα ταπεινῶς νὰ με λυπηθῆ τὸν ξένον, καὶ νὰ με τιμῆται λίσουσα τινὰς ἀπορίας μου περὶ ἐπιστημονικῶν ἰδίως πραγμάτων... Ἀλλοῖμονον! Ἐγὼ ὠμίλησα τόσον εὐγενῶς, ἐν ᾧ ἐκείνη ῥίψασα ἐπάνω μου λοξὸν βλέμμα, μ' εἶπε μετὰ περὶ φρονήσεως:

— Οὐ! καὶ σὺ, φλύαρε καὶ περίεργε!... Καὶ τί θαρρεῖς, πῶς ἔχω ἐγὼ καιρὸν διὰ χάσιμον, νὰ κάθημαι νὰ διδάσκω ἀμαθεῖς πύργιτας!... Καὶ τολμᾷς ἀκόμη νὰ μ' ὀμιλῆς μετὰ τὴν ἀδικησίαν; Δέν εἰξέυρεις ὅτι τὸ φθινόπωρον προχωρεῖ καὶ ὅτι πρέπει νὰ προετοιμασθῶ διὰ ταξίδιον; Ἐγὼ δὲν μένω ἐδῶ, διότι ὁ τόπος εἶνε πολὺ ψυχρὸς, ἀναχωρῶ, ἀναχωρῶ...

Καὶ ἀνεχώρησεν ἐξακολουθοῦσα νὰ λαλῆ.

— ὦ! τὴν φλύαρον! ἀνέκραξα μὲ ὀλιγωτέρας λέξεις ἀπεκρίνεσο εἰς ὅ,τι ἤθελα νὰ σ' ἐρωτήσω, καὶ ὅα ὠφελούμην ἐκ τῶν πληροφοριῶν σου, ἐν ᾧ τόσα λόγια εἶπες, καὶ ὅμως δὲν εἶπες, μὰ τὴν ἀλήθειαν, τίποτε...

Ὁ τρόπος τῆς αὐτῆς μ' ἔκκαμε νὰ ἐνοήσω ὅτι τὰ παρυδάτια πτηνὰ εἶνε πολὺ ὀπίσω ὡς πρὸς τὸν πολιτισμὸν, παραβαλλόμενα πρὸς τὰ πτηνὰ τῶν δασῶν καὶ τῶν πόλεων.

Ἐν ᾧ δὲ ἐσκεπτόμην τί νὰ κάμω, βλέπω πλησίον μου μικρὸν πτηνὸν χαριέστατον, τὸ ὁποῖον ἐπέτα κατὰ γῆς ὑπεράνω δὲ τῶν δύο ζωηρῶν ὀφθαλμῶν του εἶχε πλαστειαν γραμμὴν χρώματος λευκοκιτρίνου, ἀναδεικνύουσαν κομψότερον τὸ εὐμορφον ἐκεῖνο πτηνόν. Τὸ λοιπὸν σῶμά του ἦτο πρασινωπὸν καὶ κασανόν, ἔχον στίγματα βαθύτερα τὸ χρώμα. Ἐπέτα μετὰ πολλῆς εὐκινήσεως ἐπὶ τῶν λεπτῶν φύλλων τῶν καλάμων καὶ ἐπὶ τῶν βρύων, καὶ ἐκρεμάτο ἔχον πρὸς τὴν γῆν τὴν κεφαλὴν του, καὶ ἦτο μία χαρὰ

Ὁ κυνηγὸς φονεύων τὸν ἀγριόχοιρον (σελ. 54).

μίλησε τόσον βαναύσως τὴν γνωρίζω ἐγὼ αὐτὴν εἶνε ὀλίγον τρελὴ καὶ μὴ τὴν συνερίζεσθε. Καὶ ἐγὼ εἶμαι ὑπολαῖς, ἄλλου ὅμως εἶδους, ὡς βλέπετε ἐγὼ εἶμαι πολὺ μικροτέρα ἐκείνης καὶ με ὀνομάζουσι Ὑπολαῖς τῶν καλαμώνων. Χαίρω πολὺ διότι σὰς ἐγνώρισα, καὶ ἐλπίζω ὅτι θὰ με μάθετε διάφορα ὠφέλιμα καὶ περίεργα πράγματα, ἀφ' οὗ εἶσθε περιηγητής. Λοιπὸν παραδέχομαι τὴν πρότασίν σας καὶ ἐγὼ μὲν θὰ σας ὀμιλήσω περὶ τῶν πτηνῶν τοῦ τόπου τούτου, σεῖς δὲ περὶ τῶν ἡθῶν καὶ ἐθίμων τῶν πτηνῶν, τὰ ὁποῖα ζῶσιν ἐν τῶν πόλεων καὶ τῶν δασῶν.

— Μετὰ χαρᾶς, κυρία μου, εἶπον ἐγὼ, καὶ ἀπεχωρίσθημεν συμφωνήσαντες νὰ εὐρεθῶμεν τὴν ἐπαύριον διὰ νὰρχίσωμεν τὰς ὀμιλίας μας.

Οὕτω πως ἐσχετίσθη μετὰ τῆς εὐγενοῦς Ὑπολαῖδος. Ὁ Θεός, ὅστις ποτὲ δέν μ' ἐγκατέλειψε μ' ἔστειλε, βλέπετε, ἄλλην φίλιν εἰς τὸν τόπον τῆς ἀγαπητῆς μου Κορυδαλίδος, καὶ τοῦ καλλιῆου καὶ παιδρῶ φίλου μου, τοῦ μακαρίτου Πετρίτου μου!

(Ἐπετα συνεχῆς).

Ὁ Πετρίτης μου ἐπληγῶθη!... (σελ. 55).